

УДК 314.745.23+338.48

*Г. І. Мар'яненко,
к. держ. упр., проректор з наукової роботи,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування,
Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України, м. Київ*

КІБЕРБЕЗПЕКА МАЙБУТНЬОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

*G. I. Maryanenko
PhD governance, Vice-Rector for Scientific Work,
Associate Professor of public management and administration,
Ukrainian State Employment Service Training Institute (USESTI), Kyiv*

CYBERSECURITY OF FUTURE REGULATION OF MIGRATION PROCESSES IN UKRAINE AND IN THE WORLD

У статті автором досліджується ризики збільшення еміграції з Європи до України у зв'язку з тотальною кібергізацією і автоматизацією робочих процесів та звільнення ринку праці. Зазначається про необхідність розроблення механізмів ефективності державного контролю та захисту майбутнього ринку праці, державною службою зайнятості та Міністерством соціальної політики України на прикладі сьогоденного досвіду міграційних процесів та нахлинувших біженців до країн Європи. Нові технології – нові потенційні загрози, необхідний новий комплексний підхід до безпеки: стратегія регулювання вимушеної модернізаційної міграції; міграція в хмару – загрози і можливості кібербезпеки, Інтернет речей і розвиток гіперпов'язаності, стратегічне планування кібербезпеки, кіберекосистема малого підприємства, формування кіберкультури безпаперового офісу, незалежна оцінка й аналіз поточного рівня кібербезпеки, управління ризиками при збоях даних: відповідь і відновлення, план реагування на інциденти. цифрові докази, розроблення та впровадження національних стандартів і технічних регламентів надання допомоги жертвам міграційних процесів. Ми знаходимось на початку самої швидкої урбанізації людства, нанотехнологічного буму, кіборгізації нейроінтерфейсів, симбіозу біологічного та цифрового інтелекту. Європейський Союз в контексті переваг сучасних технологій, раніше пройде процес автоматизації робочих місць, проблеми безробіття майбутнього несуть тотальну загрозу ринку праці, мігранти всього світу, першої черги Європи та Азії перетнуть кордони нашої країни.

The author investigates the risks of increasing emigration from Europe to Ukraine in connection with total cyberhasing and automation of work processes and the liberation of the labor market. The necessity of the development of mechanisms for the effectiveness of state control and protection of the future labor market, the State Employment Service and the Ministry of Social Policy of Ukraine are illustrated by the example of the current experience of migration processes and fledged refugees in European countries. New technologies - new potential threats, a new comprehensive approach to security is needed: a strategy for regulating forced modernization migration; cloud migration - threats and opportunities kiberbezpeky, Internet of Things hiperpov'yazanosti and development, strategic planning, cyber security, kiberekosystema small business, formation of cyberculture paperless office, an independent assessment and analysis of current cyber security,

risk management failures in the data, response and recovery response plan for incidents. digital evidence, development and implementation of national standards and technical regulations for assisting victims of migration processes. We are at the very beginning of the fastest urbanization of humanity, the nanotechnology boom, the cyberhasing of neurointerfaces, the symbiosis of biological and digital intelligence. The European Union in the context of the benefits of modern technology, automation process previously held jobs, the unemployment problem of the future are a total threat to the labor market, workers around the world, the first stage in Europe and Asia cross the borders of our country.

Ключові слова: *інновації; міграція; автоматизація; сингулярність; кіборгізація нейроінтерфейсів; симбіоз біологічного та цифрового інтелекту; еміграція; ринок праці; штучний інтелект.*

Key words: *innovation; migration; automation; singularity; cyborgization of neural interfaces; symbiosis of biological and digital intelligence; emigration; labor market; artificial intelligence.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Нові технології –нові потенційні загрози, необхідний новий комплексний підхід до безпеки: стратегія регулювання вимушеної модернізаційної міграції; міграція в хмару – загрози і можливості кібербезпеки, Інтернет речей і розвиток гіперпов'язаності, стратегічне планування кібербезпеки, кіберекосистема малого підприємства, формування кіберкультури безпаперового офісу, незалежна оцінка й аналіз поточного рівня кібербезпеки, управління ризиками при збоях даних: відповідь і відновлення, план реагування на інциденти. цифрові докази, розроблення та впровадження національних стандартів і технічних регламентів надання допомоги жертвам міграційних процесів. Ми знаходимось на початку самої швидкої урбанізації людства, нанотехнологічного буму, кіборгізації нейроінтерфейсів, симбіозу біологічного та цифрового інтелекту. Європейський Союз (далі – ЄС) в контексті переваг сучасних технологій, раніше пройде процес автоматизації робочих місць, проблеми безробіття майбутнього несуть тотальну загрозу ринку праці, мігранти всього світу, першої черги Європи та Азії перетнуть кордони нашої країни.

Такий контекст актуалізації даної проблематики зумовлює наукову розвідку в напрямі пошуку методології оцінки ефективності розроблення механізмів державного контролю та захисту майбутнього ринку праці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Термінологічні дослідження з кібербезпекової проблематики знайшли належне відображення у працях Дж. Ліпмана, Д. Фахренкурга, Ф. Крамера, Л. Вентца, Дж. Льюїса, М. Лібіцкі, Д. Куела, С. Бейделмана, Л. Жанчевські, А. Коларіка, М. Каветлі. Віддали належне цій тематиці й вітчизняні дослідники: О. Порфимович, А. Марченко, Ю. Федорова, М. Погорецький, В. Шеломенцев, О. Манжай, В. Петров, М. Ожеван, В. Пилипчук.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є здійснити теоретико-методологічний аналіз ризиків збільшення еміграції з Європи до України у зв'язку з тотальною кіборгізацією і автоматизацією робочих процесів та звільнення ринку праці. Досягнення даної мети зумовлює вирішення таких дослідницьких завдань як : ідентифікація основних підходів щодо розуміння проблемних аспектів запровадження державою механізмів державного регулювання ринку праці, регулювання вимушеної модернізаційної міграції, посилення та охорона кордонів України, вирівнювання інноваційного технологічного балансу в автоматизації робочих місць методом залучення інноваційних інвестицій , запровадження БОД (безумовний основний дохід).

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сьогодні у світі прогнозується тотальна автоматизація робітничих та виробничих процесів, за підрахунками європейських вчених, в Євросоюзі автоматизація вже знищила 9,6 млн. робочих місць, але в той же час було створено 8,7 млн. за рахунок побуту на товари.

Однак безробітним такий висновок здається мало втішним. Формування робочих місць у нових галузях потребує відповідних нових навичок, а значить, людям доведеться перенавчатися або освоювати іншу спеціальність з нуля. Важливе сьогоднішнє визначення тенденцій розвитку вищої освіти і нових комунікаційних технологій, які впливають на характер ринку праці замінюючи певні види людської праці машинами, обґрунтування напрямків вдосконалення національної системи освітніх послуг України в контексті переваг та недоліків сучасних та майбутніх професій і технологій.

З цією ситуацією, найімовірніше, доведеться зіткнутися тим, хто вже сьогодні отримує невелику зарплату, та їх робочі місця замінили автоматизованими робочими процесами. В ЄС вже прибуло 3 млн. 159,865 тис. біженців, вони отримують допомогу і роботу. В умовах тотальної роботизації виникне масове безробіття, не одна держава у світі не витримає такого навантаження у виплатах соціальних гарантій, ринок праці обрушиться. Куди хлинуть потоки мігрантів, як що ми відстаємо у розвитку науково технологічного прогресу в середньому на 20 років від розвинутих держав у світі. Європа потерпає від напливу біженців з таких країн як Ірак, Єгипет, Туніс, Афганістан, Сирія. Тисячі людей виїжджають з країн Африки та Близького Сходу

у пошуках кращого життя. Причин тут багато – це і відсутність можливостей для працевлаштування на батьківщині, отримання гідної освіти; природні катаклізми, що загрожують здоров'ю та життю, а іноді – висока ймовірність опинитися в епіцентрі воєнних дій.

На середину вересня ЗМІ та блогери почали поширювати інформацію про зв'язок між напливом біженців у Європу та російською агресією проти України. Агентство ЄС з охорони зовнішніх кордонів Frontex виділяє 7 основних маршрутів біженців та нелегальної міграції. Важливо зазначити, що всі наявні цифри стосуються лише тих, хто нелегально перетинає кордон та чиє прибуття було зафіксовано країнами ЄС. Тобто, невідомо, якій кількості людей вдалося дістатися до ЄС та залишитися непоміченими прикордонниками, рятувальними службами, поліцією. Але оскільки так зробити дуже важко, то припускається, що більшість нелегальних мігрантів та біженців відома офіційним службам [1].

В умовах безумовного розвитку кіберпроцесів в Євросоюзі автоматизація знищить понад 50% робочих місць вони не зможуть виплачувати гроші всім жителям тільки за фактом громадянства та за настановами попередньої міграційної політики. Наприклад, більшості американців ця загроза здається примарною, показало опитування компанії LivePerson, у якому взяли участь 2000 чоловік старші 18 років, 65,6% респондентів впевнені, що їхня галузь автоматизація не зачепить, хоча в інших областях це можливо. Лише 14,9% американців вважають, що сфера їх зайнятості зникне повністю, і турбуються з цього приводу [3].

Більше половини опитаних (58%) відчують себе впевнено на своєму робочому місці і вважають, що їх робота буде актуальна в найближче десятиліття. На думку більшості американців, втратити роботу вони можуть через економічні проблеми (36%), низьку заробітну плату (21%), через незадоволення роботою (15%) і мігрантів (15%). Автоматизацію зарахували до ризиків лише 14% респондентів. При цьому, як вказують статистичні дослідження, загрозу американській економіці несе саме роботизація виробництва, а не робоча сила з інших країн.

Незважаючи на почуття захищеності, американці впевнені, що працівникам в інших галузях загрожує конкуренція з роботами – так вважає 65%. Найбільший ризик втратити роботу в найближчі 20 років мають робітники заводів (68%), співробітники банківських і фінансових установ (52%) і сфери обслуговування (52%). Робітники фабрик (57%) і касири (53%) втратять роботу в першу чергу, вважають опитані. Кількість робототехніки в США потроїлася з 2009 року, а щільність автоматизації в американському автопромі досягла 1218 робіт на 10 000 робітників. Експерти запевняють, що тільки постійне перенавчання допоможе робітникам забезпечити собі захист від безробіття.

В опитуванні LivePerson не вказано, яку освіту отримали респонденти. Але, як показує дослідження сайту Emolument, найменше в автоматизацію вірять працівники без вищої освіти. Опитування також показало, що найбільше роботизація хвилює експертів з фінансів, юристів і тих, хто займається продажами. Особи з низькими доходами також потрапляють у групу ризику. Рада економічних консультантів США прогнозує, що 83% робочих місць, де платять менше \$ 20 на годину, будуть зайняті роботами.

Співзасновник Microsoft і філантроп Білл Гейтс вважає, що рано чи пізно багатство окремих держав досягне піку, і тоді вони зможуть виплачувати гроші всім жителям тільки за фактом громадянства. Але поки цього не відбулося, Гейтс пропонує допомагати нужденним і міняти податкову систему. В тому числі, вводити податок на працю роботів. Безумовний основний дохід має на увазі регулярні фіксовані виплати людям за фактом громадянства, незалежно від їх соціального статусу, достатку і наявності роботи. Білл Гейтс не виступає проти цієї концепції, однак вважає, що її час ще не настав. Своім поглядом на БОД (безумовний основний дохід) він поділився на сайті Reddit, де відповів на запитання користувачів в сесії AMA (Ask me anything) [2].

Заможна та розвинута держава не зможе витримати натиску автоматизації та знищення робочих місць. Але США знаходиться на другому континенті, а ми Україна і ЄС в Євразії. Що буде з нашими кордонами, біженці зметуть їх на своєму шляху тотальної не регульованої міграції, знищать нашу економіку та соціальний уклад, які й так знаходяться в не найкращому стані у зв'язку з анексією Криму та військових дій на Сході нашої країни.

Технології посилюють нестабільність на ринку праці та все менше служать людям. Сучасні технології не враховують інтереси і комфорт користувача, а їх сценарії застосування часто суперечать здоровому глузду. Нова епоха безперервних інновацій тільки підсилює нестабільність і робить людину зайвою. До таких висновків дійшов редактор The Atlantic Ян Богост в своїй колонці [4]. Багатофазові предмети пройшли технологічну трансформацію – обзавелися процесорами, датчиками і іншими пристроями, які покликані поліпшити їх роботу. Однак тотальна оцифровка часто заважає об'єкту виконувати свої функції і породжує нестабільність, або, як її називає Богост, прекарність. Цим терміном зазвичай описують сучасні економічні та трудові умови, при яких люди опиняються у вразливому становищі. Гнучкий графік роботи змушує працювати більше годин, мінливість зайнятості заважає збирати гроші і будувати довгострокові плани [4].

Такий стан вже став звичним, але нові технології погіршили ситуацію. Ефективність стала головною турботою всіх роботодавців, а праця стала більш нематеріальною і неоплачуваною, роботи тиснуть нас в повсякденному житті. У цих умовах функції предметів стали подвійними, неоднозначними, та несуть загрозу ринку праці та регуляції і контролю міграційних процесів.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Ми знаходимося на початку самої прискореної високотехнологічної цивілізації людства, нанотехнологічного буму, кіборгізації нейроінтерфейсів, симбіозу біологічного та цифрового інтелекту. Кожного ранку ми прокидаємося на якийсь відсоток розвинутішими, ніж вчора, тому важливе сьогоднішнє визначення міграційних тенденцій як важливого сегменту глобального ринку послуг, його трансформації та переорієнтації в умовах глобальної

автоматизації та інформатизації суспільства, насамперед у зв'язку з стрімким високотехнологічним розвитком країн Європи. Україна в контексті відставання від розвитку сучасних та майбутніх професій і технологій, виявляється однією з самих незахищених держав на шляху вимушеної модернізаційної міграції, в пошуках ще не переорієнтованих та не роботизованих робочих місць в Україні

Отже, нові технології спостереження і контролю впровадили для захисту Європи від “м’яких загроз безпеці”, що йшли зі Сходу, – нелегальної міграції, контрабанди людей, наркотиків та зброї. Західні сусіди України ввели для її громадян візовий режим, незважаючи на те, що це негативно відобразилось на місцевих економіках, які черпали вигоду з прикордонної торгівлі і припливу дешевих трудових ресурсів. Наприклад, Угорщина прийняла законодавство, яке дозволяє їм перехоплювати нелегальних мігрантів на відстані 8 км від кордонів та повертати їх до спеціально створених транзитних зон. Це ж законодавство зобов’язує біженців реєструватися по прибуттю до Угорщини. У спеціальних транзитних зонах втікачі мають вибір. Перший варіант – це пройти офіційну реєстрацію та отримати дозвіл на в’їзд до Угорщини. Кількість людей, які можуть отримати такий дозвіл за день – 30. Другий варіант – повертатися назад до країн, з яких вони прибули до Угорщини. Але, на сьогодні вочевидь цих заходів не достатньо, в умовах тотальної не регульованої міграції біженці зметуть кордони на своєму шляху, знищать нашу економіку та соціальний уклад нашої держави, які й так знаходяться в не найкращому стані у зв’язку з анексією Криму та військових дій на Сході нашої країни.

Література.

1. Агентство ЄС з охорони зовнішніх кордонів [Електронний ресурс] // Режим доступу до журн.: <https://frontex.europa.eu/>. – Назва з екрана.

2. Білл Гейтс [Електронний ресурс] // Режим доступу до журн.: <https://bitliquide.wordpress.com/2017/02/28/%D0%B1%D0%B8%D0%BB%D0%BB-%D0%B3%D0%B5%D0%B9%D1%82%D1%81-%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%8B-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B1%D0%BE%D0%B3%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%8E%D1%82-%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE/> – Назва з екрана.

3. Live Person: The World's #1 Messaging & Bots Platform for Brands [Електронний ресурс] // Режим доступу до журн. : <https://www.liveperson.com/> – Назва з екрана.

4. Ян Богост [Електронний ресурс] // Режим доступу до журн.: https://hightech.fm/2017/03/03/technologies_own_purposes – Назва з екрана.

References.

1. The official site of Frontex (2018), “EU Agency for the Protection of the External Borders”, available at: <https://frontex.europa.eu/> (Accessed 31 Aug 2018).

2. Polovcev, E. (2018), “Bill Gates: “Countries will become rich enough that they can enter Basic income”, available at: <https://bitliquide.wordpress.com/2017/02/28/%D0%B1%D0%B8%D0%BB%D0%BB-%D0%B3%D0%B5%D0%B9%D1%82%D1%81-%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%8B-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B1%D0%BE%D0%B3%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%8E%D1%82-%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE/> (Accessed 31 Aug 2018).

3. Live Person (2018), available at: <https://www.liveperson.com> (Accessed 31 Aug 2018).

4. Krasil'nikova, Ju. (2018), “Technology increases instability and no longer serve people”, available at: https://hightech.fm/2017/03/03/technologies_own_purposes (Accessed 31 Aug 2018).

Стаття надійшла до редакції 31.08.2018 р.